

ПОЛАСПЕКТНІСТЬ ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ В КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Юлія Боруцька

канд.геол.наук, доцент

*Львівський національний університет
природокористування (Україна)*

Екологічний туризм – це форма свідомого, відповідального туризму, яка має на меті сприяння збереженню довкілля, мінімізації негативного впливу та сталому розвитку, пропонуючи водночас відвідувачам новий пізнавальний досвід у контексті екопросвітництва, рекреації, охорони природи. «Архітектором» екологічного туризму вважають Гектора Цебаллоса-Ласкурейна, який відомий своїм вагомим внеском у розвиток сталих форм туристичної діяльності. Він є одним із перших дослідників, котрі працювали над розробленням концепції екотуризму в 80-х роках ХХ ст. Гектор Цебаллос-Ласкурейн також багато зробив для розвитку глобальних засад з охорони навколишнього середовища, дикої природи та збереження культурної спадщини, включаючи ініціативи «Зелений глобус» (Green Globe) та «Щоденний екологічний герой» (Daily Ecological Hero). У 1983 році він опублікував статтю «Екологічний туризм» («Ecotourism»), де визначив цей термін як «відпочинок у природному середовищі, який забезпечує збереження навколишнього середовища та сприяє благополуччю місцевих жителів».

Екотуризм є важливим видом економічної діяльності в багатьох країнах, особливо в тих, що мають багатотипове біорізноманіття та значний природно-ресурсний потенціал. Він може приносити дохід місцевим громадам та природоохоронним проектам, відповідно, допомагаючи збереженню природних екосистем і видів, які їх населяють.

Ще одним важливим аспектом є існування тісного взаємозв'язку між екологічним туризмом і формуванням екоосвідомості суспільства, адже він спонукає туристів уважно ставитися до природних ресурсів і довкілля загалом, розвиває екологічну культуру, підвищує відповідальність за стан навколишнього середовища, забезпечує сталий розвиток регіонів, котрі не мають інших переваг, поліпшити рівень життя місцевого населення, допомагає відроджувати автентичні звичаї, традиції, ремесла [1; 2].

Формою популяризації екоосвідомості через призму екотуризму є екологічна стежка – туристичний маршрут, спеціально створений для відвідувачів для пізнання й дослідження природних популяцій, їхньої різноманітності

та значення для екосистеми. Екологічні стежки дають змогу відвідувачам зрозуміти екологічні процеси та явища, їхні взаємозв'язки у природі. Метою екологічних стежок є виховання екосвідомості, заохочення поваги до природи та підтримка збереження біорізноманіття (рис. 1).

Рис. 1. Еколого-пізнавальна стежка на гору Парашика

Основні принципи екологічного туризму:

- збереження дикої природи: екологічний туризм має сприяти збереженню природних екосистем, збільшенню чисельності дикої флори та фауни;
- стале використання ресурсів: екологічний туризм потрібно здійснювати з урахуванням вичерпності природних ресурсів, забезпечуючи їхнє раціональне використання та збереження для майбутніх поколінь;
- мінімізація впливу на навколишнє середовище: екологічний туризм повинен мінімізувати вплив на навколишнє середовище та сприяти його збереженню;
- освіта та екосвідомість: екологічний туризм повинен сприяти розвитку просвітницьких заходів, екосвідомого сприйняття природного довкілля та культурних цінностей для їхнього збереження;

- участь місцевих жителів: екологічний туризм повинен сприяти підтримці місцевих громад і збереженню їхніх автентичних особливостей;
- збалансований розвиток: екотуризм повинен пропагувати збалансований соціально-економічний розвиток, що дає змогу забезпечити економічну користь, соціальну стабільність і збереження природи.

Отже, екологічний туризм є поліаспектним поняттям у контексті розвитку суспільства, важливим інструментом для збереження довкілля та сталого розвитку за умови, що він здійснюється відповідально й у тісній співпраці з місцевими громадами та природоохоронними організаціями.

Список використаних джерел

1. Боруцька Ю. З. Практикум із методики створення еколого-туристичних стежок і маршрутів (з елементами сільського зеленого туризму) : навч.-метод. посіб. Львів : Екологічний коледж Львівського національного аграрного університету, 2020. 166 с.
2. Ecoturismo instrumento de desarrollo sostenible. URL: https://www.academia.edu/8054769/Ecoturismo_Instrumento_Desarrollo_Sostenible